एकाइ ४ · सामाजिक समस्या र समाधान

कार्यपत्र

पूर्णाङ्क २९

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / २९

१ मुख्य शब्द [३]

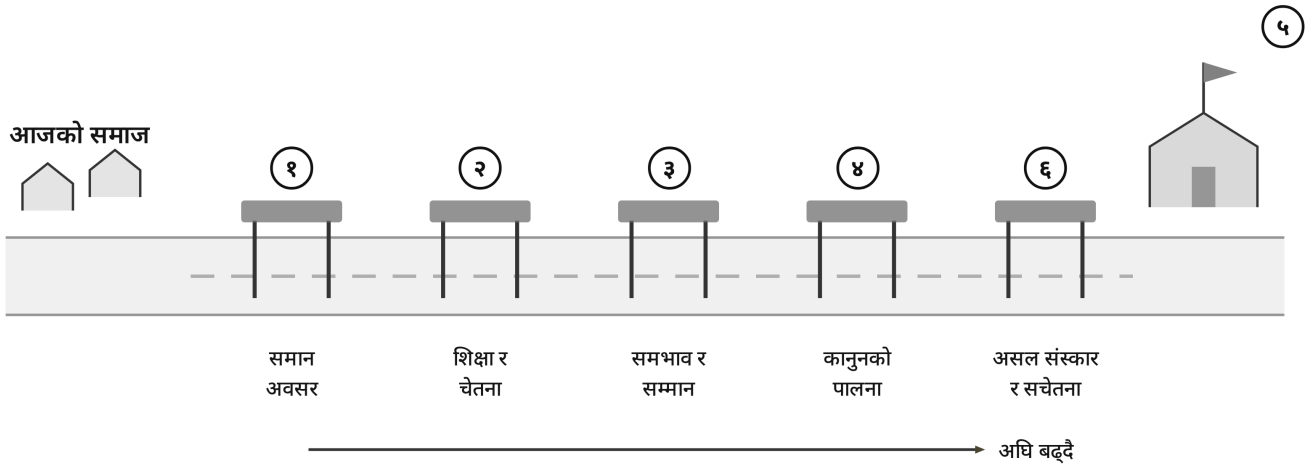
कोठामा दिइएका उपयुक्त शब्द छानी खाली ठाउँ भर्नुहोस्। कोठाका दुईओटा शब्द प्रयोग हुँदैनन्। प्रत्येक खाली ठाउँको ०.५ अङ्क छ।

आन्तरिक शान्ति	**देखासिकी**	**पारदर्शी**	**फजुल खर्च**	**मध्यस्थकर्ता**	**मानव बेचबिखन**	**शोषण**	**स्वावलम्बन**

आवश्यकताभन्दा बढी वा बिनाकामको खर्चलाई _____ भनिन्छ। अरूले गरेको देखेर नसोची त्यस्तै गर्ने बानीलाई _____ भनिन्छ। अर्काको श्रम र अधिकार अन्यायपूर्वक खानुलाई _____ भनिन्छ। मानिसलाई ढाँटेर, फकाएर वा जबरजस्ती बेच्नु वा शोषण गर्न अर्को ठाउँ लैजानुलाई _____ भनिन्छ। कसैको पक्ष नलिई द्वन्द्वमा परेका दुवै पक्षलाई मिलाउने तेस्रो व्यक्तिलाई _____ भनिन्छ। आफ्नै मनको शान्तिलाई _____ भनिन्छ।

२ चित्रको नामाङ्कन [३]

चित्रमा सभ्य समाजतर्फको बाटोमा पाँचओटा बाधा र हरेक बाधामुनि त्यसलाई पार गर्ने उपाय देखाइएको छ। १ देखि ६ सम्मका अङ्क भएका ठाउँमा उपयुक्त शब्द लेख्नुहोस्। यी शब्द प्रयोग गर्नुहोस्: असमानता, निरक्षरता, विभेद, शोषण, विकृति र सभ्य समाज। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

१. _____ २. _____

३. _____ ४. _____

५. _____ ६. _____

३ ठिक कि बेठिक? [२]

वाक्य ठिक भए ✓ र बेठिक भए ✗ चिह्न लगाउनुहोस्। प्रत्येकको ०.५ अङ्क छ।

i. मिर्गौला जस्ता शरीरका अङ्ग झिक्न वा बेच्न लगाउनु पनि मानव बेचबिखन हो। ☐

ii. वैदेशिक रोजगार कम्पनीमार्फत नगई आफैँ विदेश जाँदा सरकारको श्रम स्वीकृति चाहिँदैन। ☐

iii. युद्ध नभएको ठाउँमा सधैँ पूरा शान्ति हुन्छ। ☐

iv. नेपाल रेडक्रस सोसाइटी वि.सं. २०२० मा स्थापना भएको थियो। ☐

४ अति छोटो उत्तर [९]

तलका प्रश्नको अति छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. सामाजिक भेदभाव भनेको के हो? [१]

ख. द्वन्द्व भनेको के हो? [१]

ग. नेपालमा मानव बेचबिखनलाई गम्भीर अपराध मान्ने ऐनको नाम लेख्नुहोस्। [१]

घ. शान्ति संस्कृति भनेको के हो? [१]

ङ. सभ्य समाज भवन वा धनले होइन, केले चिनिन्छ? [१]

च. “कानुन माने समस्या त घट्दै जाने रैछ” भन्ने हरफले सामाजिक समस्याबाट बच्ने कुन उपाय बताउँछ? [१]

छ. स्थानीय तहमा साना विवाद मेलमिलापबाट स्थानीय स्तरमै मिलाउने निकाय कुन हो? [१]

ज. विद्यालयको खेलमैदानमा दुई कक्षाका विद्यार्थी एकै समयमा फुटबल खेल्न चाहन्छन् र झगडा पर्छ। यो द्वन्द्वको मुख्य कारण के हो? [१]

झ. आन्तरिक शान्ति बढाउने कुनै एक उपाय लेख्नुहोस्। **[१]**

५ छोटो उत्तर **[६]**

तलका प्रश्नको छोटो उत्तर लेख्नुहोस्।

क. लैङ्गिक विभेद भनेको के हो र किन गर्नुहुँदैन? **[२]**

ख. मानव बेचबिखन रोक्न तपाईं र तपाईंको समुदायले अपनाउन सकिने कुनै दुई उपाय लेख्नुहोस्। **[२]**

ग. विद्यालय शान्ति क्षेत्र आजको आवश्यकता हो, किन? कुनै दुई कारण लेख्नुहोस्। **[२]**

६ लामो उत्तर **[४]**

तलको प्रश्नको लामो उत्तर लेख्नुहोस्।

"विद्यालय सामाजिक सभ्यताको प्रतीक हो," यस भनाइलाई पुष्टि गर्नुहोस्।

७ सोच्नुहोस् [२]

सोचेर उत्तर लेख्नुहोस्।

पढेलेखेका धेरै मानिस पनि विवाह र भोजमा आफ्नो अवस्थाभन्दा धेरै खर्च गर्छन्। यसो किन होला? यस्तो देखासिकी घटाउन शिक्षाबाहेक अरू के चाहिन्छ?

८ क्रियाकलाप: हाम्रो वरपरका द्वन्द्व (अङ्क नदिइने)

तपाईंको विद्यालय वा छिमेकमा देखेका द्वन्द्वको कारण र तिनलाई मिलाउने उपाय तालिकामा लेख्नुहोस्। पहिलो पङ्क्ति उदाहरणका लागि भरिएको छ।

द्वन्द्व	कारण	मिलाउने उपाय
दुई कक्षाले एकै समयमा खेलमैदान चाहे।	स्वार्थ बाझिनु	पालो तोक्ने वा समय बाँड्ने